

6. Petrenko S.N. Kontrolllynh: Uchebnoe posobyе / S.N. Petrenko. – K.: Nyka-Tsentr, 2003 – 328 s.
7. Khan D. PyK. Stoymostno-oryentirovannaia kontseptsyia kontrolynha / D. Khan, Kh. Khunhenberh. Per. s nem. – M.: Fynansy y statystyka, 2005. – 928 s.
8. Kontrolllynh kak ynstrument upravlenyia predpriatyem / E.A.Anankyna, S.V.Danylochkin, N.H.Danylochkina y dr.; Pod red. N.H. Danylochkynoi. – M.: YuNYTY – DANA, 2003. – 279 s.
9. Kontseptsyia kontrolynha: Upravlencheskyi uchet. Systema otchetnosti. Biudzhetyrovanye / Horvath & Partners: Per. s nem. – M.: Albyna Byznes Buks, 2005. – 269 s.
10. Mann R. Kontrolllynh dlia nachynaiushchykh / R. Mann, Э.Маier. Per. s nem. M.: Fynansy y statystyka, 1992.- 208 s.
11. Kuznetsova I.O. Tekhnolohiia upravlinnia za vidkhyleniamy yak osnova kontrolynu // Suchasni tekhnolohii strateichnoho upravlinnia v umovakh yevrointehratsii: (Monohrafiia) / Za zah. red. I. O. Kuznetsovoi. – Odesa: ONEU, 2018. – S. 179-186
12. Chumachenko N.H. Planyrovanye deiatelnosti predpriatyi y systema kontrolynha / N.H. Chumachenko // Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu: Zb. nauk. pr. – Khmelnytskyi, 2005. □ T.1, № 5 – S.10-16

Рецензент: Ковальов А.І., д.е.н., професор, проректор з наукової роботи Одеського національного економічного університету
26.03.2018

УДК 65.014.1

Репушевська Юлія

СУТНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА

Нестабільність і невизначеність навколишнього середовища, конкуренція – завдають стимул стосовно покращення організаційно-

економічного механізму управління підприємством для збалансування господарської діяльності. У зв'язку з цим керівники перебудовують, покращують управління підприємством, щоб забезпечити його стійкий і ефективний розвиток. У статті розкрито сутність поняття «організаційний механізм управління підприємством», проаналізовано підходи науковців до визначення цього поняття та його структурних елементів. Розглянуто переваги і недоліки існуючих підходів та запропоновано понятійний апарат організаційно-економічного механізму на промисловому підприємстві. Сформовано власне визначення сутності : «організаційно-економічного механізму управління підприємством». Запропоновано послідовність реалізації дій організаційно-економічного механізму управління підприємством. Наголошується на необхідності врахування особливостей побудови організаційного механізму управління в умовах конкурентного середовища за рахунок чинників ефективності для успішного влиття підприємства у зовнішнє середовище.

Ключові слова: механізм управління, організаційно-економічний механізм, екологічно-інноваційний шлях, конкурентоздатність підприємств, ефективність управління, стратегічні альтернативи.

Репушевская Юлия

СУЩНОСТЬ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО МЕХАНИЗМА УПРАВЛЕНИЯ ПРЕДПРИЯТИЕМ В УСЛОВИЯХ НЕСТАБИЛЬНОЙ СРЕДЫ

Нестабильность и неопределенность окружающей среды, конкуренция - задают стимул по улучшению организационно-экономического механизма управления предприятием для сбалансирования хозяйственной деятельности. В связи с этим руководители перестраивают, улучшают управления предприятием, чтобы обеспечить его устойчивое и эффективное развитие. В статье раскрыта сущность понятия «организационный механизм управления предприятием», проанализированы подходы ученых к определению этого понятия и его структурных элементов. Рассмотрены преимущества и недостатки существующих подходов и предложен

понятийный аппарат организационно-экономического механизма на промышленном предприятии. Сформулировано собственное определение сущности «организационно-экономического механизма управления предприятием». Предложена последовательность реализации действий организационно - экономического механизма управления предприятием. Подчеркивается необходимость учета особенностей построения организационного механизма управления в условиях конкурентной среды за счет факторов эффективности для успешного вливания предприятия во внешнюю среду.

Ключевые слова: механизм управления, организационно-экономический механизм, экологически инновационный путь, конкурентоспособность предприятий, эффективность управления, стратегические альтернативы.

Repushevska Yuliia

THE ESSENCE OF THE ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM OF ENTERPRISE MANAGEMENT IN AN UNSTABLE ENVIRONMENT

Instability and uncertainty of the environment, competition - set the incentive to improve the organizational and economic mechanism of enterprise management to balance economic activity. In this regard, managers are restructuring, improving the management of the enterprise to ensure its sustainable and efficient development. The essence of the concept "organizational mechanism of enterprise management" is disclosed in the article, approaches of scientists to the definition of this concept and its structural elements are analyzed. The advantages and disadvantages of existing approaches are considered and the conceptual apparatus of the organizational and economic mechanism at the industrial enterprise is proposed. Its own definition of the essence of the "organizational and economic mechanism of enterprise management" is formulated. The sequence of realization of actions of the organizational and economic mechanism of enterprise management is offered. The need to take into account the features of building an organizational management mechanism in a competitive environment due to efficiency factors for the successful injection of an enterprise into the external environment is emphasized.

Key words: management mechanism, organizational and economic mechanism, ecological-innovative way, competitiveness of enterprises, efficiency of management, strategic alternatives.

Постановка проблеми. Динамічність навколишнього середовища, постійно вимагає стійкого розвитку та вдосконалення системи управління підприємством, а також розробки нових прогресивних методів і механізмів, котрі здатні зменшити вплив негативних факторів на загальні показники діяльності підприємства. Ступінь залежності підприємства від стану середовища виражається рівнем нестабільності. Визначається це тим, в якій мірі воно має перебудовувати свою продукцію та технології, а також змінювати системи управління в залежності від дій конкурентів або зміни потреб споживачів. В таких нестабільних та важких для підприємства умовах зароджуються нові вимоги щодо формування механізму управління підприємством. Ефективність його функціонування визначається спроможністю пристосування до сучасних умов господарювання.

Для забезпечення конкурентоздатності і закріплення на ринку підприємству необхідно постійно працювати в напрямку організації ефективного управління. А для забезпечення ефективності управління підприємством доцільно враховувати зовнішню та внутрішню ефективність управління. Світовий досвід свідчить, що лише за умови переходу на екологічно-інноваційний шлях розвитку підприємство може бути конкурентоспроможним в умовах глобалізації світової економіки та може слугувати основою для переходу вітчизняної економіки до економічного зростання та забезпечення економічної незалежності країни.

Для того, щоб робота підприємства була ефективною в довгостроковому аспекті воно в свою чергу повинно мати заплановану, а не вимушену реакцією на очікувану в майбутньому динаміку навколишнього середовища. Сучасні умови господарювання вимагають безперервного удосконалення організаційно-економічного механізму функціонування підприємства, адже в умовах жорсткої конкуренції він знаходиться під постійним впливом мінливих чинників зовнішнього середовища.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Категорія «організаційно-економічний механізм» залишається предметом

дискусії науковців. У наукових працях немає єдиного підходу до визначення специфіки та формування організаційно-економічного механізму управління підприємством. Так, на думку О. І. Волкова, саме механізм управління, що містить у собі принципи, завдання, організаційну структуру органів управління, персонал, економічні і юридичні методи і обмеження, інформацію і технічні засоби її обробки, спроможний забезпечити динамізм та узгодженість роботи підприємства [1, с. 234]. Л. Г. Мельник визначає механізм управління як складову (найбільш активну частину) системи управління, що забезпечує вплив на фактори, від стану яких залежить результат діяльності об'єкта, яким управляють [2, с. 366]. Як «систему цілеспрямованих управлінських дій» також розглядає організаційно-економічний механізм управління І. Юрченко [3], наголошуючи при цьому, що головною ціллю його функціонування є «забезпечення стратегічного розвитку підприємства».

Деякі автори висвітлюють це питання інакше, вважаючи, що механізм – це сукупність методів, принципів, форм управління або система елементів, що регулюють процес управління.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.

Попри відсутність однозначності у визначенні поняття заслуговують на увагу окремі складові організаційно-економічного механізму управління підприємством в умовах нестабільності та формування конкурентного середовища на шляху забезпечення конкурентоздатності підприємства. Складна економічна ситуація в державі, невирішеність проблем управління конкурентоспроможністю підприємства потребують проведення додаткових досліджень у цій сфері.

Постановка завдання. Метою статті є комплексне дослідження проблеми формування організаційно-економічного механізму регулювання діяльності підприємства в умовах забезпечення конкурентоздатності господарюючого суб'єкта.

Виклад основного матеріалу дослідження. Організаційно-економічний механізм функціонування підприємства варто розглядати як один з найважливіших елементів системи адаптації суб'єктів господарювання до зовнішніх умов середовища, орієнтований на пошук можливостей підприємств, а також їх реалізацію, які забезпечать сталий розвиток підприємств у період трансформаційної економіки. Для того, щоб широко та як найточніше розкрити тему

сутності організаційно-економічного механізму потрібно, щоб сформувався в нашій уяві правильне визначення та пояснення поняття самого механізму. В економіці під механізмами управління в складі системи управління слід розуміти сукупність методів, принципів, форм, способів, важелів, заходів, пов'язаних процесом їх взаємодії. В сучасній економічній літературі воно розглядається двояко: як послідовність певних станів, процесів, що визначають собою яку-небудь дію, явище; як система, що визначає порядок якогонебудь виду діяльності. Але, варто відмітити, що для різних економічних процесів, це визначення може бути в один і той же час сформульовано по-різному.

Організаційно-економічний механізм необхідно розглядати як один з основних елементів системи адаптації суб'єктів господарювання до умов зовнішнього середовища, орієнтований на пошук і реалізацію можливостей підприємств, що забезпечать сталий розвиток та виживання підприємств у період трансформаційної економіки. Він є не тільки однією з умов подолання кризових явищ у реальному секторі підприємства, а й необхідною передумовою його успішної діяльності. Але при цьому варто прагнути забезпечення діалектичного поєднання зовнішньої і внутрішньої ефективності управління. Зовнішня ефективність управління характеризується ступенем досягнення цілей та ступенем виконання планів діяльності підприємства. Внутрішня ефективність може бути охарактеризована за допомогою показників економічної, фінансової, ресурсної ефективності, а також показників, що характеризують соціальний, науково-технічний та екологічний ефект управління підприємством [4].

Відтак, організаційно-економічний механізм ефективного управління підприємства визначається, не лише факторами зовнішнього середовища підприємства, в першу чергу, вважаємо, що ефективність залежить від дій персоналу в процесі діяльності організації, в процесі реалізації розроблених планів і програм розвитку підприємства, в процесі досягнення певних цілей. Для переходу на екологічно-інноваційний шлях розвитку підприємству потрібно організаційно-економічний механізм технологічного розвитку, який має забезпечувати своєчасне прийняття управлінських рішень стосовно ресурсозбереження та конкурентоспроможності підприємств, підвищення якості та збільшення обсягів продукції, розроблення нових товарів і послуг, збереження довкілля [5].

Система управління є комплексною категорією і виступає сукупністю механізмів управління, необхідних для реалізації цілей. Механізм управління вважається рушійною частиною системи управління, що забезпечує дієвий вплив на фактори, стан яких обумовлює результат діяльності об'єкта управління.

Ефективність управління завжди залежить від адекватності обраних стратегій цілям підприємства, мотивації персоналу на досягнення цілей, кваліфікації персоналу, оптимальності процесів реалізації стратегій, стилю технології управління.

Організаційно-економічний механізм покликаний забезпечувати:

- ефективну взаємодію складових підприємства та їх орієнтацію на досягнення кінцевої мети;
- реалізацію системи заходів, що сприяють розширенню ініціативи, самостійності та відповідальності працівників підприємства за кінцеві результати його діяльності;
- удосконалення методики та техніки підготовки і прийняття управлінських рішень;
- створення економічних умов, які дають можливість виконувати програму розроблених заходів за рахунок економічної зацікавленості всіх учасників процесу діяльності, а не шляхом адміністративного тиску;
- раціональне використання всіх трудових ресурсів, які беруть участь у процесі діяльності, та підвищення їх продуктивності;
- розробку та впровадження системи показників ефективності функціонування об'єкта.

Для того, щоб сформувався організаційно-економічний механізм у розвитку підприємства необхідно передбачити систему методів, яка б стимулювала та спонукала підприємство обирати не тільки шляхи розвитку, які спрямовані на енергозбереження, раціональне використання природних ресурсів, підвищення ефективності виробництва, але і на охорону довкілля, дотримання природоохоронного законодавства, соціального захисту працівників.

Кожне підприємство в ході своєї господарської діяльності є учасником конкурентної боротьби за споживача, тому одним із важливих елементів є визначення організаційно-економічного механізму забезпечення їхньої конкурентоспроможності. Управління конкурентоспроможністю – це сукупність методів з систематичного

удосконалення виробів, постійного пошуку нових каналів його збуту і покращення після продажного сервісу.

Формування конкурентного середовища означає створення такої кількості підприємств, суб'єктів ринкових відносин і таких умов в усіх сферах економіки, які дозволили б забезпечити створення самовідтворюючого механізму конкуренції.

В сучасних ринкових умовах підприємства для більш швидкого пристосування до змін, ефективного ведення конкурентної боротьби та для досягнення поставлених цілей, змушені вибирати певні важелі впливу, вміти чітко будувати взаємозв'язки між елементами організаційно-економічного механізму.

Проблемі конкурентоспроможності притаманний універсальний характер. Від того, наскільки швидко, гнучко та успішно вона вирішиться буде залежати рівень економічного та соціального життя в будь-якій країні.

Формування дієвого організаційно-економічного механізму матиме вплив на вирішення однієї з найважливіших проблем сучасного господарювання – підвищення конкурентоспроможності українських підприємств в умовах нестабільного середовища.

Для забезпечення конкурентоздатності і закріплення на ринку підприємству необхідно постійно працювати в напрямку забезпечення ефективного управління підприємством, яке повинно базуватися на забезпеченні діалектичного поєднання зовнішньої і внутрішньої ефективності управління. Зовнішня ефективність управління характеризується ступенем досягнення цілей та ступенем виконання планів діяльності підприємства. Внутрішня ефективність може бути охарактеризована за допомогою показників економічної, фінансової, ресурсної ефективності, а також показників, що характеризують соціальний, науково-технічний та екологічний ефект управління підприємством [6].

Отже, ефективність управління – це здатність організації забезпечувати прибутковість і тривалість успішної діяльності та розвитку підприємства на основі обрання й реалізації оптимальних стратегій, що мають забезпечити не лише певний ефект, результат, але й адаптивність і гнучкість системи управління, конкурентоспроможність діяльності підприємства в цілому [6].

Організаційно-економічний механізм управління підприємством розглядається як сукупність організаційних та

економічних важелів, які впливають на економічні й організаційні параметри усієї системи управління підприємством. Це, в свою чергу, сприяє формуванню та посиленню організаційно-економічного потенціалу, отриманню конкурентних переваг та ефективності діяльності підприємства в цілому.

У структурі організаційно-економічного механізму можна виділити три системи: систему забезпечення, функціональну систему та цільову [7]. Система забезпечення організаційно-економічного механізму складається з підсистем правового, ресурсного, нормативно-методичного, наукового, технічного, інформаційного забезпечення управління підприємством. Організаційно-економічний механізм управління підприємством включає такі основні функціональні підсистеми: планування, організації, мотивації, контролю та регулювання. Це вагомий фактор активізації процесу економічного зростання. Цільова система організаційно-економічного механізму містить у собі цілі й основні результати діяльності підприємства, а також критерії вибору й оцінювання досягнення певних цілей і результатів діяльності підприємства.

Зміст кожної системи організаційно-економічного механізму управління підприємством та кількість підсистем у кожній з них залежать від типу підприємства, сфери і масштабів діяльності, рівня впливу зовнішнього середовища та результатів діяльності підприємства та інших факторів.

На організаційно-економічний механізм функціонування підприємства впливають фактори внутрішнього і зовнішнього середовища підприємства, що обумовлюють складність дослідження його складових і методів впливу на їх взаємодію.

Загальноприйнятого визначення, що розкриває сутність поняття «організаційно-економічний механізм управління підприємством», поки що не надано, і це значно ускладнює процес його удосконалення на промислових підприємствах.

Ефективно побудована система інтеграції економіки України, а також висока кваліфікація працівників в майбутньому можуть слугувати запоруці організаційно-економічного механізму та підвищенню ефективності функціонування підприємства, а це в кінцевому результаті дасть можливість максимізувати позитивні та мінімізувати негативні результати діяльності підприємства та

узгоджувати стратегічні цілі, які стануть наступним етапом в удосконаленні організаційно-економічного механізму.

До основних характеристик організаційно-економічного механізму функціонування підприємства запропоновано віднести такі [8, с.195]:

- організаційно-економічний механізм функціонування підприємства є підмеханізмом економічного механізму, який, в свою чергу, є важливішою складовою господарського механізму підприємства;

- організаційно-економічний механізм є приналежністю організаційно-економічної системи, взаємодіє в системі інших механізмів на підприємстві як цілісної системи;

- до складових організаційно-економічного механізму відносяться: організаційно-технічний; виробничо-технологічний; фінансово-економічний механізми;

- основною функцією даного механізму є реалізація процесу організації та прийняття економічних рішень, які спрямовані на досягнення поставленої мети підприємства;

- об'єктом впливу організаційно-економічного механізму є потенціал підприємства, а кінцевою метою його функціонування – підвищення економічної ефективності використання потенціалу підприємства.

Підприємству потрібно приділяти достатньо уваги організаційній структурі управління, долати недоліки, створювати програми, що стосуються залучення вітчизняних науковців для розробки нових технологій, впроваджувати та створювати новітні системи автоматизованого управління. Кожне підприємство представляє собою складну техніко-економічну і соціальну систему, яка відображає її специфіку та індивідуальність.

Для підтримки подібних проектів інформаційні технології пропонують такі послуги: створення корпоративних бізнес-рішень, аутсорсинг бізнес-процесів, впровадження аналітичних рішень, створення систем автоматизації процесів діловодства та документообігу, побудова корпоративних центрів збереження та обробки даних, впровадження систем корпоративної телефонії, інтеграція розрізнених інформаційних систем у єдину корпоративну ІТ-інфраструктуру, впровадження систем захисту даних та інформаційної безпеки, створення корпоративних порталів та баз знань.

Таким чином, на підставі вище викладеного матеріалу пропонуємо своє визначення сутності «організаційно-економічного механізму управління підприємством» - це взаємозв'язок елементів організаційного та економічного характеру, які мають вагомий вплив на управлінський процес на підприємстві з метою покращення стійкого, а також ефективного його розвитку.

Організаційно-економічний механізм повинен сприяти максимальному використанню людського капіталу. Його краще розглядати як складну систему, яка включає підсистеми планування і прогнозування розвитку, організації, мотивації, інформаційного забезпечення. Він має специфічні ознаки, структуру у кожній галузі господарювання.

При формуванні механізму ефективного функціонування не буде зайвим застосування таких основних інструментів: економічні, організаційні, маркетингові, техніко-технологічні, екологічні, правові, соціально-психологічні.

Вище викладене є базою забезпечення ефективного управління підприємством і формування організаційно-економічного механізму, що повинно спрямовуватися на підвищення їхньої ефективності.

На наш погляд, підприємства повинні мати і оцінювати направленість на довготерміновий розвиток, стратегічні альтернативи, засновані на ефективних ділових і господарських зв'язках. Втрата конкурентоспроможності свідчить про відсутність у підприємств досвіду формування конкурентних стратегій.

Вважаємо, що в основі стратегічного управління підприємством можна виділити етап стратегічного моніторингу, в якому інформація має відзеркалювати суперечливість економічного середовища, альтернативність тенденцій. Також етап врахування зовнішнього середовища, який передбачає оцінку нестабільності зовнішнього середовища та його стратегічний аналіз для прогнозування на довготермінову перспективу.

Важливу роль у вдосконаленні організаційно-економічного механізму на підприємствах відіграє обрана стратегія розвитку. Найбільш суттєвий вплив мають стратегічні аспекти на успішність функціонування підприємств взагалі та окремих бізнес-процесів зокрема. Якщо змінюється стратегія розвитку - як наслідок відбувається зміна пріоритетів у бізнес- процесах і організаційній структурі.

Організаційно-економічний механізм найбільш повно буде відповідати потребам організації та проявляти свою дію у визначеному напрямі тоді, коли інструменти управління адаптовані до зміни зовнішнього та внутрішнього середовища. Це складне, багатоаспектне поняття характеризується динамічним станом розвитку, який дає йому можливості удосконалюватися.

При формуванні даного механізму визначається конкретний об'єкт впливу та мета, з якою цей вплив буде у подальшому здійснюватися. Об'єктом виступає діяльність підприємства, а метою – забезпечення її максимальної ефективності.

Пропонуємо послідовність реалізації дій організаційно-економічного механізму управління підприємством:

- формування задач, стосовно підвищення конкурентоспроможності, котрі ставлять перед собою підприємства;
- виявлення факторів внутрішнього і зовнішнього середовища, які мають вагомий вплив на зміну певного стану підприємства;
- пошук шляхів і способів підвищення конкурентоспроможності підприємства;
- вибір інструментів, за допомогою яких відбудеться виконання поставленої мети;
- формулювання висновків стосовно досягнення поставленої мети, тобто – відбулося її досягнення, або ні. Якщо ні – удосконалювати розроблений організаційно-економічний механізм.

Ефективна діяльність будь-якого підприємства залежить від вірного вибору та правильного використання інструментів, що допомагають розробити план стратегічних дій, які будуть відповідати тієї стадії розвитку, в якій перебуває підприємство. В якості правильних інструментів і виступає організаційно-економічний механізм, який має таку властивість, як пристосовуватись до сучасних умов господарювання. Це дозволить керівникам підприємств моделювати варіанти можливих рішень відповідно до виникаючих ситуацій при тому, що будуть врахуванні інтереси підприємства.

Проблеми вдосконалення організаційно-економічного механізму управління підприємством в сучасних умовах носять дуже складний характер та стосуються широкого кола питань, тому він повинен передбачати «відкритість» процесу розробки, яка проявляється в тому, що до його розробки має залучатись як можна

більше кваліфікованих фахівців. Це допоможе запобігти конфлікту інтересів, розширить напрямки удосконалення механізму.

Головна мета функціонування організаційно-економічного механізму управління – це забезпечення цілеспрямованого оперативного регулювання окремих підсистем управління для того, щоб забезпечити відповідність їх фактичного стану цільовим орієнтирам.

Організаційний механізм не може існувати відокремлено, поза виробничими відносинами, він підкоряюваний об'єктивним закономірностям розвитку підприємства. Жодна з його форм не може носити постійний, сталий, характер, адже він на будь-якому підприємстві розвивається та змінюється вслід за розвитком і зміною самого підприємств.

Існує немала кількість промислових підприємств, і їм властиво розробляти стратегії стосовно ведення спільної діяльності або виділення бізнес-процесів зі свого складу. Так і утворюється при цьому інтегрована структура, а вона в свою чергу вже дозволяє підсилювати конкурентні переваги за рахунок розширення ринків збуту, впровадження передових технологій, появи більш кваліфікованої робочої сили, виходу нової продукції на світовий ринок тощо.

Отже, виходить, що організація як цілісна та сильна система може бути утворена лише тоді, коли з'явиться можливість сформувати, а також об'єднати її частини, яка забезпечить стійкість, стабільність системи, допоможе їй реалізувати певні кроки необхідні для бажаного функціонування.

Висновки: Результати проведено дослідження дозволяють зробити такі висновки. Перш за все, організаційно-економічний механізм розвитку підприємства є дуже складною системою, вважаємо, щоб її функціонування було ефективним багато залежить, насамперед, від взаємоузгодженості та взаємопов'язаності усіх його підсистем і процесів. З огляду на це, організаційно-економічний механізм управління підприємством – це взаємозв'язок елементів організаційного та економічного характеру, які мають вагомий вплив на управлінський процес на підприємстві з метою покращення стійкого, а також ефективного його розвитку. По-друге, вірний вибір та правильне використання інструментів організаційно-економічного механізму управління підприємством допомагають розробити план

стратегічних дій, які будуть відповідати тієї стадії розвитку, в якій перебуває підприємство, що у підсумку здатне позначитися на ефективності діяльності будь-якого підприємства та сприяти формуванню його конкурентоспроможності в умовах динамічного зовнішнього середовища. Відтак, організаційно-економічний механізм є не тільки однією з умов подолання кризових явищ у внутрішньому середовищі підприємства, а й необхідною передумовою його успішної діяльності в умовах конкурентної боротьби.

Сучасні тенденції посилення конкуренції на зовнішніх та внутрішньому ринках, а також зростання впливу глобалізації викликають необхідність пошуку нових ефективніших інструментів управління, що варто розглядати як перспективи досліджень у даному питанні.

Література

1. Волков О. И. Экономика предприятия : курс лекций / О. И. Волков, В. К. Скляренко. – М. : ИНФРА-М, 2003. – 280 с.
2. Мельник Л. Г. Экономика предприятия : учеб. пособие / под общ. ред. Л. Г. Мельника. – Сумы : Университетская книга, 2002. – 632 с.
3. Юрченко І.А. Удосконалення організаційно-економічного механізму управління дебіторською заборгованістю на ОКП «Донецьктеплокомуненерго» / І.А. Юрченко // Збірник наукових праць «Коммунальное хозяйство городов», Вып. 96. – К.: Техника, 2010. – С. 315 -323.
4. Малицький А. А. Організаційно-економічний механізм управління підприємством: сутність та структура [Електронний ресурс] / А.А. Малицький // Рубрика: Соціум. Наука. Культура. Економіка. – Режим доступу: <http://intkonf.org>
5. Квасницька Р.С. Особливості інноваційної діяльності підприємств в сучасних умовах [Електронний ресурс] / Р.С.Квасницька, Н.С. Ардашкіна // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. — 2009. — № 6. — С. 247—250. — Режим доступу: http://archive.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchnu_ekon/2009_6_3/247251.Pdf

6. Малицький А. А. Організаційно-економічний механізм управління підприємством: сутність та структура [Електронний ресурс] / А.А. Малицький // Рубрика: Соціум. Наука. Культура. Економіка. – Режим доступу: <http://intkonf.org>

7. Садеков А. А. Управление предприятием в условиях кризиса : моногр. / А. А. Садеков, В. В. Цурик. – Донецк : ДонГУЭТ, 2006. – 178 с.

8. Тридід О. М. Організаційно-економічний механізм стратегічного розвитку підприємства : монографія / О. М. Тридід. – Х. : Вид-во ХДЕУ, 2002. – 364 с.

1. Volkov O. Y. Ekonomyka predpriyatiya : kurs lektsyi / O. Y. Volkov, V. K. Skliarenko. – M. : YNFRA-M, 2003. – 280 s.

2. Melnyk L. H. Ekonomyka predpriyatiya : ucheb. posobyе / pod obshch. red. L. H. Melnyka. – Sumy : Unyversytetskaia knyha, 2002. – 632 s.

3. Yurchenko I.A. Udoskonalennia orhanizatsiino-ekonomichnoho mekhanizmu upravlinnia debitorskoiu zaborhovanistiu na OKP «Donetskteplokomunenerho» / I.A. Yurchenko // Zbirnyk naukovykh prats «Kommunalnoe khoziaistvo horodov», Выр. 96. – К.: Tekhnyka, 2010. – S. 315 -323.

4. Malyskyi A. A. Orhanizatsiino-ekonomichnyi mekhanizm upravlinnia pidpriemstvom: sutnist ta struktura [Elektronnyi resurs] / A.A. Malyskyi // Rubryka: Sotsium. Nauka. Kultura. Ekonomika. – Rezhym dostupu: <http://intkonf.org>

5. Kvasnytska R.S. Osoblyvosti innovatsiinoi diialnosti pidpriemstv v suchasnykh umovakh [Elektronnyi resurs] / R.S.Kvasnytska, N.S. Ardashkina // Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky. — 2009. — № 6. — S. 247—250. — Rezhym dostupu: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchnu_ekon/2009_6_3/247251.Pdf

6. Malyskyi A. A. Orhanizatsiino-ekonomichnyi mekhanizm upravlinnia pidpriemstvom: sutnist ta struktura [Elektronnyi resurs] / A.A. Malyskyi // Rubryka: Sotsium. Nauka. Kultura. Ekonomika. – Rezhym dostupu: <http://intkonf.org>

7. Sadekov A. A. Upravlenye predpriyatiem v uslovyakh kryzysa : monohr. / A. A. Sadekov, V. V. Tsuryk. – Donetsk : DonHUЭТ, 2006. – 178 с.

8. Trydid O. M. Orhanizatsiino-ekonomichnyi mekhanizm stratehichnoho rozvytku pidpriemstva : monohrafiia / O. M. Trydid. – Kh. : Vyd-vo KhDEU, 2002. – 364 s.

Рецензент: Сментина Н. В. д.е.н., зав. каф. економіки, права та управління бізнесом Одеського національного економічного університету

19..04.2018

УДК 332.122:336.221.24

Ропотан Ірина

ОБГРУНТУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ ДОСЯГНЕННЯ КОНВЕРГЕНЦІЇ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

Ключові для сучасної України глобалізаційні виклики, призводять до посилення диференціації регіонів за рівнями сталого розвитку. У статті зосереджено увагу на особливості кожного з типів регіонів, які визначають той чи інший вид стратегії, якого слід дотримуватись для забезпечення посилення конвергентних процесів у державі. Автором зосереджено увагу на виборі стратегічних альтернатив при підборі стратегії розвитку регіонів для забезпечення конвергентних процесів та представлені зони стратегічних рішень фінансового забезпечення сталого розвитку регіонів. Застосування наведених стратегій дозволить забезпечити лідируючі позиції для сильних регіонів та дати поштовх слабозрозвинутим, а також досягти вищого рівня регіональної конвергенції за допомогою визначених механізмів.

Ключові слова: сталий розвиток, фінансове забезпечення, стратегія, механізми досягнення конвергенції, зони стратегічних рішень, рівень стійкості клубної конвергентності.